

DP-001-777777

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Psychology : Paper-III

(Development Psychology)

[Old Course]

Elective - II

Faculty Code : 001

Subject Code : 777777

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instruction (૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવાહીમાંજ આપવાના રહેશે.

(1) Write all answer in main answer sheet.

(૨) M.C.Q. દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(2) All questions as a M.C.Q. carry equal marks.

(૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(3) Figures of right side indicate marks of question.

1. નીચેના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો, દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે. 20

(1) ..... સામાન્ય પ્રતિક્રિયાઓમાંથી વિશિષ્ટ પ્રતિક્રિયાઓ કરવા તરફ વળે છે.

(a) - વિકાસ

(b) - વૃદ્ધિ

(c) - વૃદ્ધિ અને વિકાસ

(d) - એકપણ નહીં

From simple response developed to specific response due to _____.

(a) Development

(b) Growth

(c) Growth and development

(d) none of these

(2) બાળકમાં ..... ગ્રંથિને દૂર કરવામાં આવે તો બાળક ઠીંગણું રહે છે.

(a) - કંઠગ્રંથિ

(b) - મસ્તિષ્ક

(c) - જાતીય

(d) - (a) અને (b)

If the _____ gland removed in childhood, a child will be smaller.

(a) Thyroid

(b) Pituitary

(c) Sexual

(d) (a) and (b)

(3) વિકાસની પ્રક્રિયા નિરંતર ચાલ્યા જ કરે છે તે ..... સિદ્ધાંત કહેવાય.

(a) - સાતત્ય

(b) - સંયોજનનો

(c) - વિકાસની ગતિ

(d) - ઉપરના બધા

Developmental process is continuous regularly is called _____ principle.

(a) Continuity

(b) Co-ordination

(c) Process of development

(d) All of above

(4) મનોવિશ્લેષકોએ મનોજાતીય વિકાસને ..... તબક્કાવાર રજૂ કર્યા છે.

(a) - બે

(b) - પાંચ

(c) - છ

(d) - ત્રણ

Psychoanalysts describe psychosexual development in _____ phases.

(a) Two

(b) Five

(c) Six

(d) Three

(5) સ્વકેન્દ્રીવિચાર, તર્કબદ્ધવિચાર અને ગ્રાહકપ્રવૃત્તિ બૌદ્ધિક ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ ..... આપ્યો.

(a) - યુંગ

(b) - પિજેટ

(c) - એડલર

(d) - ફ્રોઇડ

Ego centric thought, Rational thought and sensory motor activities concept

Of evaluation is given by _____.

(a) Young

(b) Piaget

(c) Adler

(d) Frued

(6) જન્મથી મૃત્યુ સુધી વ્યક્તિમાં થતા વિવિધલક્ષી ફેરફારોનું અધ્યયન ..... મનોવિજ્ઞાન કરે છે.

(a) - વિકાસલક્ષી

(b) - આદર્શલક્ષી

(c) - સમાજલક્ષી

(d) - માનવીયલક્ષી

_____ psychology is to study differential changes from birth till person's death.

(a) Developmental

(b) Morality

(c) Socially

(d) Humanity

(7) વ્યક્તિના વિકાસનાં અધ્યયનમાં ..... સ્વરૂપ છે.

(a) - ચાર

(b) - પાંચ

(c) - ત્રણ

(d) - છ

Person's developmental types of study is _____ .

(a) Four

(b) Five

(c) Three

(d) Six

(8) બાલ્યાવસ્થાના સમયગાળામાં ..... માં ઝડપી વૃદ્ધિ થાય છે.

(a) - વિવેક અને અહં

(b) - ભાષા અને બૌદ્ધિક શક્તિ

(c) - માત્ર બૌદ્ધિક શક્તિ

(d) - માત્ર ભાષા

_____ quickly developed in childhood duration.

(a) Conscience and ego

(b) Language and Intellectual ability

(c) Only Rational ability

(d) Only Language

(9) ૧૮૯૧ માં સૌ પ્રથમ સ્ટેનલી હોલે ..... વિશ્વવિદ્યાલયમાં પ્રશ્નાવલિ પદ્ધતિનું આયોજન કર્યું.

- (a) - ક્લાર્ક (b) - ઓહીયો
(c) - સ્ટેનફોર્ડ (d) - એકપણ નહીં

Stanly Hall developed questionnaire in _____ in University 1891 first.

- (a) Clark (b) Ohio
(c) Stanford (d) none of these

(10) ..... વર્ષમાં બાળક સ્વતંત્ર કે પરતંત્ર રહેતા શીખે છે.

- (a) - ચાર (b) - ત્રણ
(c) - બે (d) - પાંચ

Child learns to be independent or dependent in _____ age.

- (a) 4 years (b) 3 years
(c) 2 years (d) 5 years

(11) વિચારણા ..... વર્તન છે.

- (a) - અમૂર્ત (b) - મૂર્ત
(c) - પ્રતિકાત્મક (d) - બૌદ્ધિક

Thinking is a _____ behaviour.

- (a) Unabstract (b) Abstract
(c) Symbolic (d) Rational

(12) આનુવંશીક લક્ષણો આપમેળે અને અનુભવની મદદ વગર ક્રમિક રીતે પ્રગટ થાય છે. તેને .....કહેવાય.

- (a) - પરિપક્વતા (b) - પરિપક્વન
(c) -સામાન્ય પરિપક્વતા (d) - વિશિષ્ટ પરિપક્વતા

Hereditary systems occur in chronologically without any help of experiences
Is called _____.

- (a) Maturity (b) Maturation
(c) Simple (normal) maturity (d) Specific maturity

(13) અમદાવાદની બી. એમ. ઈન્સ્ટીટ્યુટમાં ..... પ્રકારની પદ્ધતિ દ્વારા બાળકના વર્તનનું નિરીક્ષણ કરવામાં આવે છે.

- (a) - નિયંત્રિત નિરીક્ષણ (b) -અનિયંત્રિત નિરીક્ષણ
(c) - વ્યક્તિ ઈતિહાસ (d) - પ્રશ્નાવલિ

Observation on child's behaviour is done with _____ type of method in B. M. institute at Ahmedabad.

- (a) Controlled observation (b) Uncontrolled observation
(c) Case history (d) Questionnaire

(14) ..... ના ખ્યાલો ૧૭ થી ૧૮ વર્ષે વિકસાવવા જોઈએ.

- (a) - સમાજ (b) - સમાજ અને સંસ્કૃતિ
(c) - નાગરિક સામર્થ્ય (d) - લોકશાહી

Concepts of _____ must be developed during 17 to 18 years of age.

- (a) Society (b) Society and culture
(c) Civil competency (d) Democracy

1

(15) જીવનવિસ્તાર (વિકાસ)ના ..... તબક્કા છે.

- (a) - બાર (b) - અગિયાર
(c) - તેર (d) - દસ

There are _____ stages of Spanning (Development) of life.

- (a) Twelve (b) Eleven
(c) Thirteen (d) Ten

(16) પોતાના વિશેનો ખ્યાલ .....કહેવાય.

- (a) - નિજ ખ્યાલ (b) - અહમ ખ્યાલ
(c) - (a) અને (b) (d) - એકપણ નહીં

Concept about own-self is called _____ concept.

- (a) One's own (b) Ego
(c) (a) and (b) both (d) None of these

1

(17) યોગ્ય જાતિગત ભૂમિકા શીખવી તે ..... અવસ્થાનું વિકાસ કાર્ય છે.

- (a) - મધ્યકાળના વિકાસ કાર્યો (b) - તારૂણ્યકાળ
(c) - મધ્યવયના વિકાસ કાર્યો (d) - એકપણ નહીં

To learn proper sexual role is development task of _____ stage.

- (a) Middle period task (b) Adolescent age
(c) Middle age task (d) None of these

(18) .....વર્ષના સમયગાળામાં બાળક બીજગણિત અને ભૂમિતિ શીખવામાં સામર્થ્ય ધરાવે છે.

- (a) - ૧૨ થી ૧૩ વર્ષ (b) - ૧૧ થી ૧૨ વર્ષ
(c) - (a) અને (b) (d) - ૧૩ થી ૧૪ વર્ષ

A child become capable to learn Algebra and Geometry during the Age of _____ years.

- (a) 12 to 13 years (b) 11 to 12 years
(c) (a) and (b) both (d) 13 to 14 years

(19) વિકાસના સંદર્ભે નીચેના વિટામીનો જરૂરી છે.

- (a) - વિટામીન એ (b) - વિટામીન બી2 અને 12
(c) - વિટામીન સી અને ડી (d) - બધાજ

Following vitamins are essential for the purpose of development.

- (a) Vitamin-A (b) Vitamin-B2 and 12
(c) Vitamin-C and D (d) All these

(20) માનવ રંગસૂત્રનું નામકરણ ..... કકાવારી પ્રમાણે છે.

- (a) - અંગ્રેજી (b) - ગુજરાતી
(c) - હિન્દી (d) - ઉપરના બધાજ

Nomenclature of human chromosomes is based upon _____ alphabets.

- (a) English (b) Gujarati
(c) Hindi (d) All of the above

2. વિકાસના લક્ષણો જણાવો. 10
Explain characteristics of development.
અથવા/ OR
2. બાળકના જીવન મરણના અને સ્થળના ખ્યાલો સ્પષ્ટ કરો. 10
Clarify conceptual thinking of children above life and death.
3. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનની ઉપયોગિતા ચર્ચો. 10
Discuss Importance of Developmental psychology.
અથવા/ OR
3. વિકાસ-શિક્ષણ-પરિપક્વતા અને પરિપક્વન. 10
Describe Development-Education-Maturity and Maturation.
- 4 (a) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ એક) 08
Write short note (any one):
(1) ૬ થી ૧૦ વર્ષના બાળકોના વિકાસ કાર્યો.
Developmental tasks of 6 to 10 years child.
(2) એકદળ-દ્વિદળ જોડીયાં બાળકોનાં પ્રાયોગિક અભ્યાસ.
Experimental study of Identical twins.

(b) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ એક) 08

Write short note (any one):

(1) વ્યક્તિ ઇતિહાસ પદ્ધતિ

Case history method.

(2) બાલ્યાવસ્થામાં અડચણ કે અવરોધો.

Hazardous or obstacles in childhood.

5. ટૂંકમા ઉત્તર આપો:(કોઈ પણ બે) 14

Write answers in short (any two):

(1) સામાજિક વિકાસ

Social Development.

(2) જન્મ પૂર્વની ગર્ભાવસ્થા

Conception before birth.

(3) બાલ્યાવસ્થામાં આદર્શ વિકાસ.

Moral development in childhood.

(4) ભાષાવિકાસની આવશ્યકતા.

Language Development's Importance.